TAHTA

5. Sınıf | Sosyal Bilgiler

DERS ÖZETİ · BİRLİKTE YAŞAMAK

Kültürel Özelliklere Saygı ve Birlikte Yaşama Kültürü

Kültür; dil, gelenek, bayram, yemek, giyim, müzik ve halk oyunu gibi ögelerden oluşur. **Kültürel özelliklere saygı**, farklılıklarla huzur içinde bir arada yaşamayı sağlar.

1 Kültür Nedir?

- Toplumun kuşaktan kuşağa aktardığı maddi ve manevi değerlerin tümüdür.
- Dil, bayram, yemek, giyim, müzik ve gelenek kültürün parçasıdır.
- Kültür geçmişte kalmaz, bugün de yaşanır.

2 Kültürel Ögeler

- Dil: toplumun anlaşma aracı.
- Gelenek ve görenek: nesilden nesile aktarılan davranış.
- Bayram, yemek, giyim, müzik ve halk oyunu da birer ögedir.

3 Saygı Varsa

- Dostluk ve huzur artar.
- Farklılıklar merakla öğrenilir.
- Kaynaşma ve kültürel zenginlik oluşur.

4 Saygı Yoksa

- Alay etme ve dışlama görülür.
- Ön yargı ortaya çıkar.
- Kırgınlık ve anlaşmazlık yaşanır.

5 Sık Yapılan Hatalar

- Saygı, kültürü benimsemek değildir.
- Kültür yalnızca eski şeyler değildir.
- Farklılık ayırmaz, saygıyla zenginleştirir.

Yöre – Kültürel Öge Eşleştirmesi

Yöre	Kültürel öge	Örnek
Karadeniz	Halk oyunu	Horon
Ege	Halk oyunu	Zeybek
Erzurum ve çevresi	Halk oyunu	Bar
Doğu ve Güneydoğu Anadolu	Halk oyunu	Halay
Gaziantep	Yöresel yemek	Baklava

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER

Kültürel Özelliklere Saygı ve Birlikte Yaşama Kültürü: adım adım 5 örnek

ÖRNEK 1 KÜLTÜREL ÖGE

"Bayram, halk oyunu, bilgisayar, türkü" kavramlarından hangisi kültürel öge değildir?

1. Kültürel öge kuşaktan kuşağa aktarılan bir özelliktir.
2. Bilgisayar bir teknoloji ürünüdür, geleneksel bir özellik taşımaz.

Cevap: Bilgisayar

ÖRNEK 2 BİRLİKTE YAŞAMA

Okulda "Kültür Şenliği" düzenleniyor; her öğrenci memleketinden bir yemek ve oyun tanıtıyor. Etkinliğin birlikte yaşamaya etkisi nedir?

1. Öğrenciler birbirini tanır.
2. Ön yargılar azalır.
3. Farklılıklar zenginlik olarak görülür, dostluk güçlenir.

Cevap: Kaynaşma ve dostluk artar

ÖRNEK 3 SAYGI DAVRANIŞI

Bir turist Kapadokya'ya gelip yerel halkın geleneklerine uygun davranıyor. Bu davranış neyi gösterir?

1. Davranış, yerel kültüre değer vermeyi gösterir.
2. Bu saygı hem misafire hem ev sahibine huzurlu bir ortam sağlar.

Cevap: Kültürel özelliklere saygı

ÖRNEK 4 BENZERLİK FARK ETME

Ayşe, arkadaşının ülkesindeki bir bayram geleneğini dinlerken "Bizde de buna benzer bir bayram var" diyor. Ayşe hangi beceriyi kullanmıştır?

1. Ayşe iki kültür arasında benzerlik aramıştır.
2. Bu, iki arkadaşın yakınlaşmasını sağlar.

Cevap: Kültürel benzerlikleri fark etme

ÖRNEK 5 DURUM YORUMLAMA

Hatay'dan taşınan Yusuf sınıfta ailesinin yaptığı bir yemeği anlatıyor, bazı arkadaşları gülüyor. Bu davranışın etkisi nedir?

1. Gülme davranışı Yusuf'u dışlanmış hissettirir.
2. Merakla sorup tatmak yerine, davranış birlikte yaşamayı zayıflatır.

Cevap: Birlikte yaşama kültürünü olumsuz etkiler

TAHTA

5. Sınıf | Sosyal Bilgiler

MİNİ TEST

Kültürel Özelliklere Saygı ve Birlikte Yaşama Kültürü: 10 soruda kendini dene

Ad Soyad: Tarih: Doğru / Yanlış:

1. **Hangisi kültürel öge değildir?**

A) Nevruz kutlaması **B)** Zeybek
C) Akıllı saat **D)** Türkü

2. **Horon hangi yöremizle özdeşleşmiş bir halk oyunudur?**

A) Karadeniz **B)** Ege
C) Erzurum **D)** Kayseri

3. **Zeybek hangi yöremizle özdeşleşmiş bir halk oyunudur?**

A) Erzurum **B)** Ege
C) Doğu Anadolu **D)** Gaziantep

4. **Baklava hangi şehrimizle özdeşleşmiş bir yöresel yemektir?**

A) Kayseri **B)** Tokat
C) Erzurum **D)** Gaziantep

5. **Hangisi kültürel özelliklere saygının bir sonucudur?**

A) Dışlama **B)** Kaynaşma
C) Ön yargı **D)** Alay

6. **Hangisi kültürel özelliklere saygısızlığın bir sonucudur?**

A) Dostluk **B)** Huzur
C) Kaynaşma **D)** Ön yargı

7. **"Oralılar hep böyledir" diyen biri hangi hatayı yapar?**

A) Empati **B)** Ön yargı
C) Saygı **D)** Hoşgörü

8. **Ayşe, arkadaşının bayramını dinlerken "bizde de benzeri var" diyor. Bu hangi beceridir?**

A) Ön yargı
B) Dışlama
C) Kültürel benzerlik fark etme
D) Alay etme

9. **Bir turistin yerel geleneklere uygun davranması neyi gösterir?**

A) Kültürel özelliklere saygı **B)** Ön yargı
C) Dışlama **D)** Kaynaşmama

10. **Okulda düzenlenen bir kültür şenliğinin birlikte yaşamaya katkısı nedir?**

A) Ön yargıyı artırır
B) Öğrencileri ayırır
C) Hiçbir etkisi yoktur
D) Dostluk ve tanışmayı güçlendirir

Cevap anahtarı

1. C · Akıllı saat bir teknoloji ürünüdür, kültürel öge değildir.

2. A · Horon, Karadeniz bölgesinin halk oyunudur.

3. B · Zeybek, Ege bölgesinin halk oyunudur.

4. D · Baklava, Gaziantep'in yöresel yemeklerindendir.

5. B · Saygı olduğunda dostluk ve kaynaşma artar.

6. D · Saygı olmadığında ön yargı ve dışlama ortaya çıkar.

7. B · Bir topluluğu tanımadan hepsini aynı kalıba sokmak ön yargıdır.

8. C · Ayşe iki kültür arasında benzerlik fark etmiştir.

9. A · Bu davranış yerel kültüre değer verdiğini gösterir.

10. D · Şenlikte öğrenciler birbirini tanır, ön yargılar azalır.

Konunun tam anlatımı ve daha fazla soru:
tahtaapp.com/blog/dersler/5-sinif-sosyal-bilgiler-kulturel-ozelliklere-saygi-ve-birlikte-yasama-kulturu-konu-anlatimi